

АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА З ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМИ 1С БУХГАЛТЕРІЯ 8.2

З плином часу в Україні і інших розвинутих країнах світу збільшується кількість малих, середніх та великих підприємств. Відповідно до цього, своєчасно повинно поставати питання про доцільний та якісний моніторинг фінансової системи підприємства, тобто її аудиту.

До винайдення спеціалізованих програм аудиту та моніторингу фінансової системи підприємства, люди виконували цей обсяг праці завдяки розрахункам і загальноприйнятим нормам фіксування фінансових змін, але з приходом спеціалізованих програм, завдання аудиту фінансової звітності на підприємстві стало більш легким, так як програми значно скорочують термін виконання різноманітних завдань, починаючи від створення звіту, закінчуючи повноцінним аудитом усієї фінансової системи звітності на підприємстві.

Такі програми як «1с бухгалтерія 8.2» безперечно роблять процес аудиту більш ефективним, швидким та точним, що є необхідними та достатніми критеріями при здійсненні аудиторської перевірки.

Аудиторський звіт – це офіційний документ, що видається аудиторською організацією (аудитором) клієнту, в якому відбивається

ся думка аудитора про достовірність фінансової звітності. Аудиторський звіт є невід'ємною частиною фінансової звітності організацій, які підлягають обов'язковому аудиту [1, с. 57].

У законі «Про аудиторську діяльність» зазначено, що аудиторський звіт повинен складатися відповідно до стандартів аудиту. Аудитор висловлює свою думку в одній із форм аудиторського звіту: думка без застережень, думка з застереженнями, негативна думка, відмова від висловлення думки [2, с. 125].

В аудиторському звіті повинні бути ясно і повно викладені всі суттєві обставини, які призвели до видачі звіту, відмінного від беззастережного. Якщо це можливо, повинна бути дана вартісна оцінка впливу цих обставин на фінансову звітність. Міжнародна практика свідчить, що процес отримання аудиторських доказів може бути оптимізований, якщо в якості сегментів аудиту виділяти утворені при здійсненні господарських операцій взаємозв'язки між окремими об'єктами обліку – так звані цикли господарських операцій. Виділяють наступні основні цикли: цикл придбання і заготівлі; цикл виробництва; цикл реалізації; цикл оплати. Фактично цикли господарських операцій характеризують кругообіг капіталу організації і закінчуються лише при припиненні діяльності організації. Найчастіше в процесі аудиту кожен цикл господарських операцій досліджується окремо, що дозволяє проводити складні перевірки. При цьому перевірка повинна бути організована таким чином, щоб своєчасно виявляти зв'язки між циклами [2, с. 205].

По завершенню аудиторських процедур щодо циклів господарських операцій аудитор повинен проаналізувати сукупність отриманих доказів і оцінити масштаб охоплення всіх рахунків бухгалтерського обліку проведеними процедурами. Якщо, на думку аудитора, перевіркою було охоплено недостатню кількість рахунків бухгалтерського обліку, слід провести тестування окремих рахунків по суті.

При аудиті обліку фінансових результатів та їх використання, аудитор використовує нормативні документи, загальні для аудиту всіх розділів бухгалтерського обліку. Як джерела інформації використовуються дані аналітичного і синтетичного обліку за рахунками 561, 562, 571, дані звіту про доходи та витрати, баланс, облікову політику і т.д. При використанні програми «1с Бухгалтерія 8.2» ці данні можливо легко отримати за допомогою меню «Звіти» – «оборотно-сальдова відомість по рахунку...» та вибираємо необхідний нам рахунок витрат чи доходів. Для перегляду регламентованої

звітності за перевіряємий період нам необхідно у програмі «1с Бухгалтерія – 8.2» відкрити меню: «Звіти» – «Регламентована звітність» – «Фінансова, податкова чи статистична звітність» та вказати потрібний нам період.

Фінансовий результат роботи підприємства відбиває його балансовий прибуток або збиток від реалізації готової продукції, робіт, послуг, дохід від основної діяльності, від повернення проданих товарів; знижок з продаж, з ціни; доходи від неосновної діяльності у вигляді доходу від вибуття основних засобів, нематеріальних активів, інвестицій, фінансових інвестицій; дивіденди по акціях і доходи у вигляді винагород; доходи від курсової різниці, субсидії від виконавчих органів влади, інші доходи. Облік фінансових результатів ведеться на активно-пасивних рахунках 561 і 562.

Аудитор перевіряє правильність відображення операцій з нарахування до бюджету податкових платежів з доходу, а так само місцевих податків і зборів.

Таким чином, протягом звітного року фінансові результати і їх використання відображається в обліку окремо на рахунках 571, 561, 562, 634, 635, 551, 552 і тому аудитор повинен перевірити правильність ведення синтетичного і аналітичного обліку за цими рахунками. За допомогою програми «1с Бухгалтерія – 8.2» данні по цим рахункам можемо переглянути через меню «Звіти» – «оборотно – сальдова відомість по рахунку...».

Аудиторська перевірка повинна торкнутися і контролю використання чистого доходу. Чистий дохід може використовуватися в двох напрямках: на створення резервного капіталу, на покриття збитку минулих років, на збільшення статутного капіталу; розподілена між учасниками і засновниками, спрямована на виплату дивідендів, залишилася нерозподіленою.

Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) ведеться на рахунку 561 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) звітного року» та 562 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) попередніх років». Рахунок 561 призначений для узагальнення інформації про наявність та рух сум нерозподіленого прибутку або непокритого збитку, що виник в звітному році. Рахунок основний, пасивний, але може бути і активним у збиткового підприємства. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) попередніх років ведеться на рахунку 562, який призначений для узагальнення інформації про наявність та рух сум нерозподіленого прибутку або непокритого збитку, що виник в попередніх звітних роках. Рахунок

пасивний. Дебетовий залишок на рахунку 562 може бути тільки теоретично, тому що на цьому рахунку враховується основне джерело господарських засобів підприємства – фонд накопичення.

Для обліку підсумкового доходу (збитку) за звітний період застосовується рахунок 571. Рахунок може бути пасивним, якщо підприємство прибуткове, і активним, якщо підприємство збиткове. Протягом року доходи від різних видів діяльності підприємства накопичуються на рахунках підрозділу 70 «Доходи від основної діяльності» (рахунки 701-709), 72 «Дохід від неосновної діяльності» (рахунки 721-727), 86 «Доходи (збитки) від надзвичайних ситуацій і припинених операцій» (рахунки 862-864 – в частині отриманого доходу), 87» Дохід (збиток) від пайової участі в інших організаціях» (рахунок 871 – в частині отриманого доходу). За допомогою програми «1с Бухгалтерія -8.2» данні по цім рахункам можемо переглянути через меню «Звіти» – «оборотньо-сальдова відомість по рахунку...».

Беручи до уваги інформацію, викладену у тексті дослідження, можна говорити про те, що аудит фінансової звітності є невід'ємною частиною стабільного функціонування будь-якого підприємства. Для цього було розроблено і успішно застосовуються методи, які за допомогою програми «1с –Бухгалтерія 8.2» дають найбільш повну інформацію про фінансову звітність підприємства, що, в свою чергу, дає можливість аналізувати дані і робити аналітичні прогнози. Також, базуючись на даних дослідження, можна зробити висновки, що сучасна система аудиту фінансової звітності потребує інтеграції новітніх технологій обробки та збереження інформації, взаємозв'язок з другими програмними продуктами по обліку, збереженню, та передачі фінансової звітності контролюючим фінансовим державним органам. І надійним помічником у цій справі може стати програма «1С Бухгалтерія 8.2». Тому, для проведення якісного аудиту фінансової звітності і фінансової системи підприємства в цілому, необхідно застосовувати не тільки теоретичні та методологічні можливості аудитора, а і застосовувати комп'ютерне програмне забезпечення, яке буде гарантувати високу чіткість та якість аудиторського процесу фінансової звітності на підприємстві.

Література:

1. Сигидова Ю. И. Бухгалтерская (финансовая) отчетность: Учебник [Текст] / Ю. И. Сигидова, А. И. Трубилина. – М.: ИНФА-М, 2012. – 366 с.
2. Сафронова М. Ф. Практический аудит: учебное пособие [Текст] / М. Ф. Сафронова, С. И. Жминько. – Ростов н/Д : ФЕНИКС, 2011. – 509 с.

3. Чернов В. А. Бухгалтерская (финансовая) отчетность: учебное пособие [Текст]/ В. А. Чернов. – М.: ЮНИТИ-Дана, 2008. – 127 с.
4. Шеремет А. Д. Аудит : учебник 5-ое издание и дополнение [Текст] / А. Д. Шеремет, В. П. Суйц. – М.: ИНФА – М, 2008. – 448 с.
5. Ширококов В. Г. Бухгалтерская (финансовая) отчетность [Текст] / В. Г. Ширококов, З. М. Грибанова, А. А. Грибанов. – М.: КНОРУС, 2010. – 670 с.

Н. Л. Кусик

к.е.н., доц.

М. О. Єдуш

магістрант 2 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»

ОЦІНКА ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМ І МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМИ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Важливим економічним показником, що характеризує конкурентоспроможність продукції виробничого підприємства, є її собівартість. Від її рівня залежать фінансові результати діяльності підприємства, його фінансовий стан. В структурі собівартості продукції виробничого підприємства найбільшу питому вагу займають витрати виробничих запасів, тобто матеріальні витрати. Питання обліку й оцінки запасів розглядали такі вітчизняні вчені, як: Ф. Ф. Бутинець, О. П. Войналович, І. Л. Томашевська, Л. Л. Горещька, О. В. Лишиленко, С. Ф. Голов та ін. [1].

Методи оцінки вибуття запасів мають важливе значення, оскільки саме від обраного методу залежить сума збільшення собівартості запасів, що списується, та вартісна величина залишку таких запасів на балансі. Застосування методу відбувається у звітному році та відображається у обліковій політиці підприємства. Підприємство самостійно обирає метод оцінки, зважаючи на такі фактори, як: асортимент запасів; особливості управління запасами на підприємстві; цінова політика запасів; розмір виробництва; технічні можливості автоматизації обліку.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності регламентуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 9 «Запаси» [2], який складений на основі Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (МСБО) 2 «Запаси» [3] з урахуванням національних особливостей економіки України.